

Rozporządzenie UE w sprawie drewna – 2013 r.

Rozporządzenie Unii Europejskiej w sprawie drewna stanowi część [planu działania](#) UE w ramach [FLEGT](#) (egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa), który ma się przyczynić do wyeliminowania nielegalnego pozyskiwania drewna na całym świecie.

Lasy na świecie: ważne zasoby naturalne

Część lub całość dochodów 1,3 mld ubogich ludzi pochodzi z lasów. Będąc podstawą utrzymania tych społeczności, lasy przyczyniają się także do złagodzenia zmiany klimatu i ułatwiają przystosowanie do niej, zwiększają bioróżnorodność, jak też odgrywają kluczową rolę w ochronie środowiska, na przykład zapobiegając pustynnieniu oraz erozji. Lasy są też wartościowe gospodarczo, stanowiąc źródło przychodów w wysokości co najmniej 180 mld EUR rocznie ze sprzedaży drewna (w tym drewna opałowego) i niedrewnianych produktów leśnych¹.

Nielegalne pozyskiwanie drewna: na czym polega problem?

Nielegalne pozyskiwanie drewna, a więc takie, które narusza przepisy lub regulacje *kraju pozyskania*, niesie poważne skutki **gospodarcze, środowiskowe i społeczne** dla najbardziej wartościowych zalesionych obszarów świata oraz dla miliardów ludzi zależnych od tych lasów.

Powoduje ono **utratę przychodów** (sięgających około 7 mld EUR rocznie), **uderza w uczciwe podmioty**, wiąże się z **wylesianiem, utratą różnorodności biologicznej** i emisją **gazów cieplarnianych**, jak też prowadzi do **konfliktów** o ziemię i zasoby oraz **osłabia** społeczności tubylcze.

Rola Unii Europejskiej (UE)

W 2011 r. 35% (37,8 mld EUR) światowego handlu półproduktami drewnianymi odbywało się z udziałem podmiotów z UE i na jej terytorium. Trudno jest ocenić, jaki odsetek tych transakcji dotyczył nielegalnie pozyskiwanego drewna, ale wiemy, że UE jest ważnym rynkiem eksportowym dla krajów, w których problem nielegalnego pozyskiwania drewna i niewłaściwego zarządzania sektorem leśnym przybiera największe rozmiary.

Zezwalając na wprowadzanie do obrotu w UE drewna i produktów z drewna pochodzących potencjalnie z nielegalnych źródeł, utrudniamy walkę krajów produkujących drewno z nielegalnym wyrębem oraz przyczyniamy się w gruncie rzeczy do takich praktyk.

Reakcja UE: plan działania FLEGT

Nielegalne pozyskiwanie drewna od dawna stanowi problem, ale dopiero w latach 90. XX wieku badania naukowe w krajach takich jak Kambodża i Indonezja ujawniły, jak wielka jest jego skala. Zagadnienie to stało się w 1998 r. przedmiotem dyskusji międzyrządowych w ramach programu działania na rzecz lasów grupy G8.

Aby zaradzić problemowi na szczycie UE, w 2003 r. przyjęto [plan działania FLEGT](#) (**egzekwowanie prawa, zarządzanie i handel w dziedzinie leśnictwa**). Obejmuje on środki mające wykluczyć nielegalnie pozyskiwane drewno z rynków, usprawnić dostawy legalnego surowca oraz zwiększyć popyt na produkty pochodzące z drewna pozyskiwanego w odpowiedzialny sposób. Najważniejszymi elementami planu działania są **rozporządzenie UE w sprawie drewna** wraz z [dobrowolnymi umowami o partnerstwie](#) (umowami handlowymi z krajami eksportującymi drewno, które zapobiegają wprowadzaniu nielegalnie pozyskiwanego drewna do obrotu na rynku europejskim).

1 Źródło: Ocena zasobów leśnych dokonana przez FAO w 2010 r.

Rozporządzenie UE w sprawie drewna – najważniejsze informacje

[Rozporządzenie w sprawie drewna](#) – rozporządzenie (UE) nr 995/2010 – zostało przyjęte w dniu 20 października 2010 r. i wejdzie w życie we wszystkich państwach członkowskich UE z dniem 3 marca 2013 r. Zabrania ono wprowadzania nielegalnie pozyskanego drewna i produktów pochodzących z takiego drewna do obrotu na rynku UE. Dzieli ponadto uczestników handlu drewnem lub produktami z drewna na dwie kategorie – podmioty i podmioty handlowe. Na każdej z tych kategorii spoczywają odmienne obowiązki.

Kogo dotyczy rozporządzenie?

Podmioty – czyli zgodnie z definicją w rozporządzeniu osoby, które wprowadzają drewno lub produkty z drewna po raz pierwszy do obrotu na rynku UE – mają obowiązek ustanowić system zarządzania ryzykiem lub postępować z „[należyta starannością](#)”. Podmioty handlowe – zdefiniowane w rozporządzeniu jako osoby zbywające lub nabywające drewno bądź produkty z drewna już wprowadzone do obrotu na rynku UE – mają natomiast obowiązek przechowywać informacje na temat dostawców i klientów, aby umożliwić łatwą identyfikację produktów z drewna w razie potrzeby.

Co obejmuje rozporządzenie?

Ustawodawstwo odnosi się do drewna i produktów z drewna wyprodukowanych w UE oraz przywiezionych spoza jej terytorium. Dotyczy ono wielu (ale nie wszystkich) rodzajów drewna i produktów z drewna. Wykaz objętych nim produktów znajduje się w załączniku do rozporządzenia.

Prawodawstwo wtórne

Rozporządzeniu towarzyszą dwa dodatkowe akty prawne, które zawierają więcej szczegółów dotyczących konkretnych zagadnień:

1. Rozporządzenie w sprawie zasad proceduralnych w odniesieniu do uznawania i cofania uznawania organizacji monitorujących:
[rozporządzenie delegowane Komisji](#) (UE) nr 363/2012,
2. Rozporządzenie mające zapewnić jednolite wdrożenie prawa:
[rozporządzenie wykonawcze Komisji](#) (UE) nr 607/2012.

Dobrowolne umowy o partnerstwie – najważniejsze informacje

Dobrowolne umowy o partnerstwie są umowami dwustronnymi z krajami będącymi producentami drewna. Umowy te pozwalają UE sprostać zapotrzebowaniu na legalne drewno, a zarazem zapewniają pomoc techniczną dla rządów, sektora prywatnego i społeczeństwa obywatelskiego danego kraju oraz budowanie ich potencjału. W przypadku krajów, które zawarły z UE dobrowolną umowę o partnerstwie, do obrotu na rynku UE mogą trafić wyłącznie drewno i produkty z drewna objęte zezwoleniem FLEGT. *Produkty te są uznawane za zgodne z rozporządzeniem w sprawie drewna.*

Do października 2012 r. dobrowolne umowy o partnerstwie podpisały Ghana, Republika Konga, Kamerun, Republika Środkowoafrykańska i Liberia, a Indonezja ma taką umowę podpisać w 2013 r. Ponadto trwają negocjacje z Demokratyczną Republiką Konga, Gabonem, Malezją i Wietnamem; rozpoczęto też rozmowy z Gujaną, Hondurasem oraz Laosem.